

Често пати злоупотребувајќи го терминот оправдано отсутни, народните избраници ги оставаа празни своите столчиња во Собранието, а се појавуваа само тогаш кога се делеше пратеничката плата или, пак, кога им беше загрозна функцијата. Сепак, многу вешто научија како да го користат правилото според кое мора да се појават во законодавниот дом пред истекот на шестте месеци (не)оправдано отсуство. Така, за да не им биде одземен пратеничкиот мандат си доаѓаа само на визита во Собранието. Ете, тоа веќе го направија Љубчо Георгиевски и Даут Реџеџи Лека. Има ли од нив некои кои ќе се појават само 8 пати за 4 години?

Отсуството на собраниски механизам според кој се оправдува нередовноста на народните избраници, во изминатиов период многу добро ја искористија пратениците за да го оправдаат своето отсуство од законодавниот дом. Често пати, злоупотребувајќи го терминот оправдано отсутни, ги оставаа празни своите столчиња во Собранието, а се појавуваа само тогаш кога се делеше пратеничката плата или, пак, кога им беше загрозна функцијата. Сепак, многу вешто го користеа правилото предвидено во собранискиот деловник, според кое, ако пратеникот неоправдано отсуствува шест месеци може да му се одземе пратеничкиот мандат. Така, спокојно и релаксирано се појавуваа само тогаш кога ќе почувствуваа дека им е загрозна фотелјата, во која заборавиле како е да се седи.

Поаѓајќи од ова правило, единствено и него доследно почитувајќи го, така постапи и несудениот лидер и пратеник на ВМРО-Народна партија, Љубчо Георгиевски. Речиси шест месеци неговото столче во законодавниот дом беше празно, а собраниските служби го водеа како оправдано отсутен, иако на сите добро им беше познато дека тој си тераше свој бизнис, а се појавуваше на концерти и на разни други јавни манифестации. Во јануари годинава, пред истекот на шест месеци од добивањето на пратеничката функција, за прв пат се појави на работ-

Виолета Ташева
изборна единица 1

Број на присуства	90
Број на отсуства (оправдани/неоправдани)	0/0
Број на излагања	0/7/0
гласања Г1	32/244/183
гласања Г2	121

верификација на мандатот: 26.07.2006

Број на поднесени (предлог закони/амандмани)	1/1
Број на пратенички прашања (усно/писмено)	0/0
Средби на Мобилен Парламент (присуство/одржани)	0/1
Комисии (работни тела) (членство/присуство/одржани)	2/9/9
Користен сервис од Канцеларијата за контакт на НВОИ со Собранието на Р Македонија	да

ното место. Тогаш не соопшти зошто неговите колеги ги почести со своето присуство. Но, многу вешто го направи својот потег, односно се појави десет дена пред критичниот термин, а со тоа го оневозможи правото некој од пратениците да побара Собранието да ја преиспита оправданоста за неговото отсуство.

Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

РОДИ МЕ МАЈКО И САМО ДА ИМАМ КС

Даут Реџеџи
изборна единица 5

Број на присуства	2
Број на отсуства (оправдани/неоправдани)	61/27
Број на излагања	0/0/0
гласања Г1	0/2/0
гласања Г2	0

верификација на мандатот: 26.07.2006

Број на поднесени (предлог закони/амандмани)	0/0
Број на пратенички прашања (усно/писмено)	0/0
Средби на Мобилен Парламент (присуство/одржани)	0/2
Комисии (работни тела) (членство/присуство/одржани)	2/1/9
Користен сервис од Канцеларијата за контакт на НВОИ со Собранието на Р Македонија	не

Љубчо Георгиевски
изборна единица 5

Број на присуства	2
Број на отсуства (оправдани/неоправдани)	80/8
Број на излагања	0/0/0
гласања Г1	0/0/0
гласања Г2	0

верификација на мандатот: 26.07.2006

Број на поднесени (предлог закони/амандмани)	1/1
Број на пратенички прашања (усно/писмено)	0/0
Средби на Мобилен Парламент (присуство/одржани)	0/2
Комисии (работни тела) (членство/присуство/одржани)	0/0/0
Користен сервис од Канцеларијата за контакт на НВОИ со Собранието на Р Македонија	не

Али Ахмети
изборна единица 5

Број на присуства	2
Број на отсуства (оправдани/неоправдани)	68/20
Број на излагања	0/0/0
гласања Г1	0/0/1
гласања Г2	1

верификација на мандатот: 26.07.2006

Број на поднесени (предлог закони/амандмани)	0/0
Број на пратенички прашања (усно/писмено)	0/0
Средби на Мобилен Парламент (присуство/одржани)	0/2
Комисии (работни тела) (членство/присуство/одржани)	0/0/0
Користен сервис од Канцеларијата за контакт на НВОИ со Собранието на Р Македонија	не

Е, НАРОДЕ УЧИ КАКО ВО 4 ГОДИНИ, ЗА 8 ДЕНА, ЗА РАБОТА ПО "ОСУМ МИНУТИ" СЕ ЗЕМА "НАДОМЕСТОК ЗА ВЛОЖЕН ТРУД"

"НЕОПРАВДАНА" СОБРАНИСКА ПЛАТА

**Веле
Горѓиевски**
изборна единица 1

Број на присуства	83
Број на отсуства (оправдани/неоправдани)	0/0
Број на излагања	0/0/0
гласања Г1	33/121/174
гласања Г2	107

верификација на мандатот: 14.09.2006

Број на поднесени (предлог закони/амандмани)	0/0
Број на пратенички прашања (усно/писмено)	0/0
Средби на Мобилен Парламент (присуство/одржани)	0/1
Комисии (работни тела) (членство/присуство/одржани)	1/4/4
Користен сервис од Канцеларијата за контакт на НВОи со Собрание на Р Македонија	не

**Гоце
Маркоски**
изборна единица 1

Број на присуства	90
Број на отсуства (оправдани/неоправдани)	0/0
Број на излагања	0/2/0
гласања Г1	32/241/177
гласања Г2	108

верификација на мандатот: 26.07.2006

Број на поднесени (предлог закони/амандмани)	1/0
Број на пратенички прашања (усно/писмено)	0/0
Средби на Мобилен Парламент (присуство/одржани)	0/1
Комисии (работни тела) (членство/присуство/одржани)	2/10/11
Користен сервис од Канцеларијата за контакт на НВОи со Собрание на Р Македонија	не

**Дарко
Димитриевски**
изборна единица 6

Број на присуства	83
Број на отсуства (оправдани/неоправдани)	0/0
Број на излагања	0/0/0
гласања Г1	32/230/170
гласања Г2	100

верификација на мандатот: 14.09.2006

Број на поднесени (предлог закони/амандмани)	0/0
Број на пратенички прашања (усно/писмено)	0/0
Средби на Мобилен Парламент (присуство/одржани)	1/2
Комисии (работни тела) (членство/присуство/одржани)	2/5/5
Користен сервис од Канцеларијата за контакт на НВОи со Собрание на Р Македонија	не

**Нада
Станчевска**
изборна единица 3

Број на присуства	90
Број на отсуства (оправдани/неоправдани)	0/0
Број на излагања	0/0/0
гласања Г1	33/237/188
гласања Г2	124

верификација на мандатот: 26.07.2006

Број на поднесени (предлог закони/амандмани)	1/6
Број на пратенички прашања (усно/писмено)	0/0
Средби на Мобилен Парламент (присуство/одржани)	0/1
Комисии (работни тела) (членство/присуство/одржани)	2/7/8
Користен сервис од Канцеларијата за контакт на НВОи со Собрание на Р Македонија	не

**Хазбије
Ибиши**
изборна единица 1

Број на присуства	82
Број на отсуства (оправдани/неоправдани)	0/1
Број на излагања	0/0/0
гласања Г1	33/232/173
гласања Г2	100

верификација на мандатот: 14.09.2006

Број на поднесени (предлог закони/амандмани)	1/3
Број на пратенички прашања (усно/писмено)	0/0
Средби на Мобилен Парламент (присуство/одржани)	0/1
Комисии (работни тела) (членство/присуство/одржани)	2/6/7
Користен сервис од Канцеларијата за контакт на НВОи со Собрание на Р Македонија	не

Истото го направи и Даут Реџеџи Лека, поранешниот командант на ОНА. Откако даде исказ пред истражен судија, седна во пратеничката фотелја. Пратеникот на ДУИ, Фазли Велиу, час е во Собранието, час протестира во Приштина. И него никој ништо не му може. Е, токму такви се оние кои треба да ги претста-

**ШТО ИМ ТРЕБА ДА
ПРОГОВОРАТ КОГА
ВЕЌЕ ЗА НИВ СЕ Е
КАЖАНО?**

НА БУНИШТЕ, МЕТ ПРАТЕНИЧКИ!

За Али Ахмети, Даут Реџеџи Лека и Љубчо Георгиевски е карактеристично тоа што во изминатиов шестмесечен период собранискиот спикер пред секоја седница ги читаше како оправдано отсутни. Кое беше значајното оправдување кое тие го доставија - болест, бизнис, патување или, пак, немаа време да се занимаваат со веќе "завршени здодевни" државни работи? На крајот на краиштата, каков е критериумот за да се одреди што всушност е оправдано, а што е неоправдано отсуство?

вуваат граѓаните, кои го дале својот глас за токму тие да се најдат во собраниските столчиња.

Тешко на овој народ со вакви пратеници, кои во законодавниот дом се заштитени како "поларни мечки". Според Уставот, уживаат имунитет, не можат да бидат отповикани од оние кои ги избрале. Всушност, мандатот на пратеникот може да престане само кога тој е осуден за кривично дело за кое е пропишана затворска казна во траење од најмалку пет години.

Нашите народни избраници секој е приказна сам за себе. Секој за секого знае да рече од сè по нешто, само не знае да го искаже она што навистина треба да го каже. Така се воде и седниците кои беа предвидени за пратенички прашања. Многу поважно е да се омаловажи противникот, отколку да се праша нешто конкретно, а често пати и надлежните ги одбегнуваат конкретните одговори.

Некои, пак, не знаеја каде се наоѓаат и зошто народот ги избрал! Дали да ги застапуваат неговите потреби или, пак, таму се нашле само за да земаат добра

Фазли Велиу
изборна единица 5

Број на присуства	58
Број на отсуства (оправдани/неоправдани)	26/6
Број на излагања	8/2/0
гласања Г1	1/5/20
гласања Г2	17

верификација на мандатот: 26.07.2006

Број на поднесени (предлог закони/амандмани)	1/14
Број на пратенички прашања (усно/писмено)	0/0
Средби на Мобилен Парламент (присуство/одржани)	0/2
Конисии (работни тела) (членство/присуство/одржани)	2/0/6
Користен сервис од Канцеларијата за контакт на НВОи со Собрание на Р Македонија	не

ПРАТЕНИКОТ НА ДУИ, ФАЗЛИ ВЕЛИУ, ПЛАТА ОД МАКЕДОНСКОТО СОБРАНИЕ ЗА АНГАЖМАН НА ПРИШТИНСКИТЕ УЛИЦИ

Радмила Шекеринска
изборна единица 4

Број на присуства	37
Број на отсуства (оправдани/неоправдани)	31/22
Број на излагања	4/13/0
гласања Г1	3/4/10
гласања Г2	17

верификација на мандатот: 26.07.2006

Број на поднесени (предлог закони/амандмани)	0/0
Број на пратенички прашања (усно/писмено)	0/0
Средби на Мобилен Парламент (присуство/одржани)	0/1
Конисии (работни тела) (членство/присуство/одржани)	3/6/16
Користен сервис од Канцеларијата за контакт на НВОи со Собрание на Р Македонија	не

ВНИМАВА ДА НЕ СИ ГО РАСИПУВА ПРОСЕКОТ ВО СЕГА МЕ ИМА, СЕГА МЕ НЕМА!

македонска плата со западен предзнак во однос на висината? Има и такви кои иако редовно присуствуваат на седниците, како да ги нема, затоа што уста не отвораат, дури никој и не може, барем засега, да им го препознае гласот. Но, сè уште ревносно дремат во собраниската клупа заради потребниот владејачки кворум. Не знаеја, не умеаја, беа надвор од темата, па нормално се дистанцираа од употребата на азбуката, а можеби и мудро не ја користеа поучени од изреката дека молчењето е злато и мирно спиење! Па, што ќе им ним, покрај цабе паричка, и конфликтна ситуација со оној од лево или од десно, од горе или од долу, кога може мирно токму со него да си пие кафе во собраниското бифе? Луѓето си направиле избор - подобро е да си ја чуваат кариерата и да си траат.

Според податоците на Граѓанската асоцијација "МОСТ", во текот на изминатиов шестмесечен период од функционирањето на законодавната власт, 12 пратеници или 10 проценти од вкупниот пратенички состав, биле присутни на сите 90 одржани заседанија на Собранието на Република Македонија. Тоа се Виолета Ташева, Гоце Маркоски, Светлана Јакимовска, Јаготка Ивановска, Нада Станчевска, Надица Танчева-Тулиева, Васко Шутаров, Катерина Димеска, Оливер Деркоски, Соња Гелова-Стојанова, Цветко Грозданов и Ружа Горѓеска. Но, и покрај тоа што присуствувале, 4 од нив никогаш не се јавиле за збор, а вкупниот број на "недискутанти" изнесува 13.

Најмногу дискутирала Роза Топузова-Каревска - дури 66 пати. Најмногу неоправдани отсуства од седниците на Собранието има пратеникот Данаил Дончев - 31, а најмногу оправдани Љубчо Георгиевски - 80. Пратеникот Рафиз Алити реплицирал најголем број пати (43), а тој имал и најголем број процедурални интервенции - 50. Агрон Буџаку и Рафиз Алити поднеле најмногу предлози за донесување закони - 3, а Весна Јаневска поднела најголем број амандмани - 69. Есад Рахик, Оливер Спасовски и Фијат Џаноски најмногу ја прашувале Владата, поставиле по 6 пратенички прашања.

Во периодот од август 2006 до јануари 2007 година одржани се вкупно 90 заседанија на Собранието, кое донело 33 закони. Од нив 3 се од областа на држава и државна управа, 1 од областа на правосудство, 2 се однесуваат на политички систем, 11 се од економски систем, 3 се од областа на стопански и услужни дејности и 13 се ратификувани меѓународни договори.

"Мнозинството во Собранието не планира да го донесе Деловникот уставно, односно со минималниот потребен број гласови од 61 пратеник, туку ќе се трудиме да ги собереме гласовите на многу повеќе пратеници", изјави собранискиот спикер Љубиша Георгиевски и додаде дека очекува новиот Деловник, кој ќе биде подготвен по европски терк, да биде донесен за три до шест месеци со, како што потенцира, прифатеност близу до консензус.

Во однос на нередовноста на пратениците рече дека тој е само прв меѓу еднаквите и оти не е добро да ја коментира редовноста на другите. Сепак, прокоментира дека со новиот Деловник ќе се решат проблемите со дисциплината на народните избраници.

"Иако пратеникот е избрана личност зад која стојат неколку илјадници гласачи тој е и вработен во Собранието, па мора да се однесува во согласност со Законот за вработувања во смисла на отсуства од работа и боледување. Не е приммерно некој да не доаѓа со месеци и години, а да прима плата и апанажа, но не е добра и крајноста на избрано лице да му се забележува за три или петминутно доцнење на работа", изјави собранискиот спикер.

А собранискиот портпарол Тодор Пендаров, потенцира:
"Јас не сум авторизиран да давам оценки за извештајот на 'МОСТ'".

Е, а тука се и оние другите, на кои устата не може да им се затвори. Нема збор од сите можни речници, од сите познати области кој не го употребија. Навистина, секој смртник што ги слуша нормално е и да се праша - на кој тоа јазик овие зборуваат, знаат ли и сами што кажуваат! Седниците почнуваат и завршуваат со нивните говори. Некои постигнаа и рекорд во собраниското муабетење, но дали постигнаа некаков ефект од тоа "толчење вода во аван"? А, освен изгубените нерви на оние кои седнале дома и очи не помрднале од собранискиот канал на националната ТВ, во надеж дека овие се тие кои ги избрале за безбедно, со полн стомак и платени сметки да ги водат кај "натовците" и кај "унијците", никој од собраниските 120 величественени "дикат не става" на завршениот ден, сè до продолжението или до почетокот на таа и таа седница, кога ќе почнат на ситно да бројат и за ново столче да се подготвуваат!

Искуството покажа дека наместо квалитетно законско решение одредени пратеници го притискаат копчето и носат едни исти закони, односно штом доаѓаат на власт ги менуваат законите на своите претходници. Со мали исклучоци, ретко кој на собраниската говорница дискутира со нормален политички вокабулар.